

- בעניין:
1. סרור, קטין, ת.ז.
  2. אלחאג', קטין, ת.ז.
  3. המאם, קטין, ת.ז.
  4. זדוק, קטין, ת.ז.
  5. זדוק, קטין, ת.ז.
  6. מחסין, קטין, ת.ז.
- כולם מוחזקים בבית המעצר ירושלים

כולם ע"י ב"כ עוה"ד סיגי בן ארי (מ.ר. 37566) ו/או יוסי
וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר.
35174) ו/או ענת קדרון (מ.ר. 37665) ו/או יותם בן הלל
(מ.ר. 35418) ו/או עביר גובראן (מ.ר. 44346)

העותרים

- נגד -

1. מפקד בית המעצר ירושלים
2. שירות בתי הסוהר

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המשיבים

עתירת עצורים

- בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים לבוא וליתן טעם כדלקמן:
- א. למשיב 1 - מדוע הוא מחזיק בעותרים, קטינים העצורים עד תום ההליכים, בבית מעצר ירושלים בו מופרות זכויותיהם על פי דין.
  - ב. למשיב 2 - מדוע אינו מאפשר את העברתם של העותרים לבית כלא תחת משמורתו, בו יכובדו זכויותיהם על פי דין.

בקשה לדיון דחוף

בית המשפט מתבקש לקבוע דיון דחוף בעתירה. העותרים הם קטינים העצורים בבית המעצר ירושלים מזה מספר חודשים, תוך הפרה בוטה של זכויותיהם על פי דין. בית המשפט נכבד מתבקש להיעתר לבקשה, על מנת שיימנע המשך הפרת זכויותיהם של העותרים במהירות האפשרית.

ואלה נימוקי העתירה

1. העותר 1, תושב בית לחם, יליד דצמבר 1990, תלמיד כיתה ט'. הוא נעצר ביום 18.2.2006 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש נגדו מספר ימים לאחר מעצרו.
העתק כתב האישום שהוגש כנגד העותר 1 מצורף כנספח ע/1.
תצהירו של העותר 1 מצורף כנספח ע/2.
2. העותר 2, תושב מחנה הפליטים אעידה שבנפת בית לחם, יליד אוקטובר 1990. טרם מעצרו עבד בסופרמרקט. הוא נעצר ביום 22.2.2002 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש נגדו כיומיים לאחר מעצרו.
העתק כתב האישום שהוגש כנגד העותר 2 מצורף כנספח ע/3.
תצהירו של העותר 2 מצורף כנספח ע/4.
3. העותר 3, תושב בית לחם, יליד נובמבר 1989, תלמיד כיתה ט'. הוא נעצר ביום 28.4.2006 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש כנגדו ביום 16.5.2006.
העתק כתב האישום שהוגש כנגד העותר 3 מצורף כנספח ע/5.
תצהירו של העותר 3 מצורף כנספח ע/6.
4. העותר 4, תושב בית לחם, יליד יוני 1990. טרם מעצרו עבד בעבודות מזדמנות לפרנסת המשפחה. הוא נעצר ביום 22.2.2006 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש כנגדו בסמוך למעצרו.
העתק כתב האישום כנגד העותר 4 מצורף כנספח ע/3.
תצהירו של העותר 4 מצורף כנספח ע/7.
5. העותר 5, תושב בית לחם, יליד נובמבר 1988. הוא נעצר ביום 18.2.2006 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש כנגדו מספר ימים לאחר מעצרו.
העתק כתב האישום כנגד העותר 5 מצורף כנספח ע/1.
תצהיר העותר 5 מצורף כנספח ע/8.

6. העותר 6, תושב ירושלים, יליד מאי 1989. הוא נעצר ביום 26.2.2006 ומאז הוא מוחזק באגף הקטינים בבית המעצר ירושלים. כתב אישום הוגש נגדו כחודש לאחר מעצרו והכרעת הדין בעניינו ניתנה ביום 15.6.2006.

העתק הכרעת הדין של העותר 6 מצורף כנספח ע/9.
תצהיר העותר מצורף כנספח ע/10.

7. בימים 3.6.2006 ו-6.6.2006 ביקרה הח"מ אצל העותרים בבית המעצר ירושלים. משביקשה לדעת מדוע לא מעבירים את העותרים לכלא המיועד לקטינים במשמורת שירות בתי הסוהר, נמסר לה על ידי רשויות בית מעצר כי למרות דרישתם, שירות בתי הסוהר אינו מקצה מקום להעברת העותרים.

תנאי המעצר של העותרים בבית המעצר ירושלים

8. חמישה מתוך ששת העותרים מוחזקים בבית המעצר ירושלים מזה כ-6 חודשים. העותר 4 מוחזק שם ארבעה חודשים. במהלך חודשי מעצרו סובלים העותרים, קטינים העצורים עד תום ההליכים, מתנאי מעצר בלתי אנושיים, מתת טיפול פיזי ונפשי ומהתעלמות ממצבם המיוחד והפגיע לקטינים שזה להם מעצרו הראשון.
העותר 4 אמר כי לח"מ כי אינו יכול להמשיך לחיות עוד במגרש הרוסים (ס' 3 לתצהירו).
העותר 2 אמר כי מרוב תסכול על מצבו פצע את עצמו ביד באמצעות בורג שמצא בחצר (ס' 4 לתצהירו).

9. תנאי המגורים של העותרים הם בלתי נסבלים. הם כלואים בשני תאים שגודלם 4X4 מ"ר בקירוב, ובכל תא כלואים על פי רוב 6 עצורים. מרחב המחיה שיש לכל עצור הוא מצומצם ביותר.

10. בנוסף לצפיפות אין כל חלון בתא ולא חודר אליו אור השמש. בתא יש ארובת אוורור שבדרך כלל אינה מופעלת, ובעת שמופעלת נפלט ממנה אוויר מבחוץ, שאינו מסייע בהורדת טמפרטורת התא. לפיכך, בימי קיץ אלה, סובלים העותרים מחום עז במשך כל שעות היממה.

11. התאים שורצים יתושים, פשפשים וחרקים למיניהם. העותרים ישנים על מזרונים דקים ומלוכלכים, המונחים על משטחי בטון. השמיכות והסדינים שקיבלו העותרים מטונפים ואינם ראויים לשימוש. לחלק מן העותרים גרמו השמיכות לפריחה על העור. חלקם קיבלו שמיכות מהוריהם.

12. השירותים הם בצורת בור ברצפה ונודף מהם ריח רע הגורם לסירחון בתא המגורים. לעיתים הם נסתמים ועולים על גדותיהם ועל העותרים לפתוח בעצמם את הסתימה על ידי פינוי הנוזלים בעזרת בקבוקי פלסטיק. מי הרחצה עכורים.
13. האוכל שמקבלים העותרים אינו מספק, לא בכמותו ולא באיכותו.
14. העותרים 1-5 שהם תושבי בית לחם אינם מקבלים ביקורי משפחה באופן סדיר, משום שמשפחתם נתקלת בקשיים במעבר במחסומים ובכניסה לירושלים. אילו היו העותרים כלואים בכלא מוסדר של שב"ס, היו קרובי משפחתם נכנסים לישראל באמצעות הסעות הצלב האדום. היות ובית המעצר ירושלים לא נועד מראש לאחזקת עצורים במשך תקופה ממושכת, אין המקום נכלל בתוכנית הביקורים של הצלב האדום בבתי הכלא.
15. עותרים רבים מעלים תלונות על יחס בלתי הולם מצד השוטרים. לדבריהם, לעיתים קרובות הם סופגים מהשוטרים עלבונות, קללות ואף מכות. כל בקשותיהם נתקלות בסירוב מצד השוטרים, ולעיתים קרובות מוטלים עליהם עונשים בלתי אנושיים, כגון שינה על משטחי הבטון ללא מזרון, כבילה במשך שעות ארוכות ועוד.
16. אין לעותרים כל עיסוק להעביר את זמנם. מלבד בעת הטיוול היומי, הם נמצאים כל היום בתוך התא הצפוף והמחניק ללא טלוויזיה, רדיו, ספרים, עיתונים או משחקים. הם מנותקים לחלוטין מן העולם החיצון ואינם יודעים דבר על המתרחש מחוץ לכותלי בית המעצר.
17. חלק מן העותרים נותקו מן הלימודים בעקבות מעצרים. הם אינם יכולים להשלים את הלימודים והמבחנים, דבר שהיו יכולים לעשותו לו היו כלואים בבית כלא מוסדר.

הטיעון המשפטי

18. זכויות היסוד של האדם בישראל עומדות גם לאסיר הכלוא בבית סוהר. שלילת חירותו של אדם באמצעות מאסר מביאה בהכרח להגבלה קשה על חופש התנועה שלו, אך אין בה כשלעצמה כדי להצדיק פגיעה בזכויות האדם הנוספות, הנתונות לכל בר אנוש:

הלכה מושרשת היא עימנו כי זכויות היסוד של האדם "שורדות" גם בין חומות בית הסוהר ונתונות לאסיר (וכן לעציר) אף בתוך תא כלאו. יוצאות מכלל זה הן אך זכותו של האסיר לחופש תנועה, ששלילתה מן האסיר נובעת מכליאתו וכן מגבלות המוטלות על יכולתו לממש חלק מזכויותיו האחרות; מהן מגבלות המתחייבות משלילת חירותו האישית, ומהן מגבלות שיסודן הוראה מפורשת בדין... הנחת היסוד היא, שסל זכויות האדם של האסיר מכיל את כל הזכויות והחירויות הנתונות לכל אזרח ותושב, למעט

חופש התנועה שנשלל ממנו עקב המאסר (עע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נ(4) 136, 152-153).

וראה גם:

בג"צ 337/84 הוקמה נ' שר הפנים, פ"ד לח(2), 826, 832.

בג"צ 540/84 יוסף נ' מנהל בית הסוהר המרכזי ביהודה ושומרון, פ"ד מ(1), 567, 573.

בש"פ 3734/92 מדינת ישראל נ' עזאזמה, פ"ד מו(5), 72, 75.

בג"צ 365/97 קטלן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לד(3), 72, 78.

19. בית המשפט קבע לא פעם כי שעה שסוגרים על אסיר את חומות הכלא, בית המשפט הופך להיות זה אשר מגן על זכויות האסיר באשר הוא אסיר:

אכן בית המשפט הוא אשר שלח את האסירים אל בין החומות, אך עכשיו, כשהחומות סוגרות עליהם, בית המשפט הוא אביהם של האסירים (ע"א 7440/97 מדינת ישראל נ' אבי גולן, פ"ד נב(1), 1, 8).

20. העותרים טוענים כי המשיבים מפירים את זכויות האדם שלהם וכי המשיב 1 מחזיקם בניגוד להוראות סימן ב לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**) ובניגוד לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים)(תנאי החזקה במעצר) התשנ"ז-1997 (להלן: **תקנות המעצרים**).

21. זכותם של העותרים לכבוד, תנאים אנושיים ולבריאות נפגעת. העותרים סובלים מתנאי מעצר קשים ביותר, אינם זוכים לתנאי תברואה הולמים בתאם, אינם מסוגלים לשמור כראוי על נקינות האישי ובריאותם, אינם מקבלת מזון מספק ואינם זוכים לתנאי אוורור ותאורה סבירים. כל זאת בניגוד לכל דין ולסי' 9(ב) 1, 2, 3, 4 לחוק ולסי' 3(א), 4, 6, 8 לתקנות המעצרים.

22. מעבר לתנאים הפיזיים בתא המעצר, חשופים העותרים ללחץ נפשי קשה ביותר עד כדי חשש לבריאותם הנפשית. מדובר בקטינים שנעצרו לראשונה בחייהם והם סובלים מתת תנאים ומיחס קשה, עד כדי השפלתם ופגיעה בכבודם מצד הסובבים אותם. מאידך, הם אינם מקבלים כל טיפול או יחס מיוחד, כראוי למצבם הפגיע כקטינים.

23. הזכות המעוגנת בחיקוקים רבים לביקורי משפחה, בין השאר בסי' 12 לתקנות המעצרים, ואשר אין שיעור לחשיבותה עבור הקטינים שהופרדו באחת מסביבתם המגינה והתומכת, נפגעת בשל כך שהעותרים מוחזקים בבית מעצר משטרתי.

24. כמו כן מופרת זכותם של העותרים להשכלה, למימוש עצמי ולחופש ביטוי, וזאת בהיעדר אפשרות להשלמת לימודים, קריאת ספרים ועיתונים, פיתוח מיומנויות ותחביבים וכדומה.

25. נראה כי טובת הקטין, שצריכה להיות שיקול מכריע בכל החלטה מינהלית, אשר יש בה השפעה על זכויותיהם ומצבם הבריאותי או הנפשי של קטינים, לא עמדה לנגד עינם של המשיבים.

מן המפורסמות היא, כי בכל עניין הנוגע לקטין, טובתו של הקטין מהווה שיקול מרכזי במערך השיקולים שעל-פיהם יש להכריע בעניינו (ע"א 10280/01 ד"ר ירוס-חקק נ' היועץ המשפטי לממשלה, פס"ד מיום 10.1.05, פסקה 14).

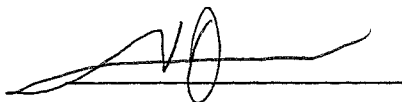
ר' בעניין זה גם את סעיף 3(1) לאמנה בדבר זכויות הילד, 1989.

26. לסיום, נביא מדבריו של כב' השופט אור בבש"פ 7223/95 מדינת ישראל נ' רוטשטיין (טרם פורסם) על תנאי המעצר הקשים במתקני מעצר משטרתיים:

על תנאי המעצר הקשים בהם נתונים עצורים נאמר ונכתב רבות... מסתבר, שנפגעים מכך דווקא עצורים, אשר אינם נמצאים, במתקני כליאה של שירות בתי הסוהר אלא בתחנות משטרה, בהן אינן נשמרות – בהעדר תנאים מתאימים – הזכויות המקובלות לאלה הנמצאים במשמורת חוקית. דווקא אלה, אשר הם עדיין בחזקת זכאים ואשמתם טרם הוכחה, אינם זוכים ליחס אנושי, והם נתונים לתנאי מעצר שיש בהם פגיעה והשפלה.

העתק ההחלטה בבש"פ 7223/05 מצורף כנספח ע/11.

מכל הטעמים הללו מתבקש בית-המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיבים, להפוך את הצו להחלסי ולהשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכר-טרחת עו"ד.

סיגי בן ארי, עו"ד
ב"כ העותרים

10 לאוגוסט 2006

(ת. ש. 45759)